Nieuwsbrief 2027

Beste liefhebbers van dichter René De Clercq en zijn werk

Het is zover, 2027 is een feit! Honderdvijftig jaar geleden werd René De Clercq in Deerlijk geboren. Voor het Genootschap is dit René De Clercqjaar een jaar vol uitdagingen: het uitgebreide programma realiseren en ervoor zorgen dat *de bard van Vlaanderen* in heel Vlaanderen weerklank vindt.

Onze ploeg is er klaar voor. Nu onze lezers ervan overtuigen dat ook zij belangrijk zijn in het verhaal. Iedereen kan op zijn manier bijdragen tot het succes: door aanwezig te zijn op de activiteiten, door financiële steun of andere uitingen van sympathie. Vooral ook door erover te praten met vrienden en kennissen, publiciteit is nu eenmaal belangrijk.

De Nieuwsbrief behoudt zijn vertrouwde onderwerpen: nieuwe ontdekkingen, historische bijdragen en activiteitenkalender. Wel zit er opnieuw een bijlage bij. De inspanningen om meer bezoekers te trekken werpen hun vruchten af want het aantal groepsbezoeken neemt toe.

De bijlage is een kort overzicht van 52 pagina's met foto's over *95 jaar René de Clercq in Deerlijk*, hoe het allemaal groeide tot wat we vandaag zijn en wat er zal gebeuren in 2027.

Het digitaliseringsproject is gestart. De kiosken worden verwacht in april. Op de Zangavond wordt een nieuwe tweedelige editie van het partiturenboek (1450 pagina's) voorgesteld. Niet enkel het aantal partituren groeide aan, ook het aantal componisten steeg tot zo'n 220. Een derde vermeerderde druk van *Woorden worden klanken* verschijnt tegen december 2027.

Zoals je kan vaststellen, een druk jaar. Het bestuur gelooft erin, maar koken kost geld. Velen hebben al positief gereageerd op onze sponsorbrochure, waarvoor dank. Onder *Vrienden van het Genootschap* op de webstek **www.renedeclercq2027.vlaanderen** vindt u de lijst van sponsors en personen die ons steunen. Er kunnen er nog bij.

De volledige lijst verschijnt ook in de verschillende programmaboekjes gedurende het jaar en natuurlijk ook in de Nieuwsbrief 2028.

Luk Schelfhout
Voorzitter René De Clercqgenootschap

U wordt lid vanaf 10 euro, erelid vanaf 15 euro en beschermend lid vanaf 25 euro.
BE49 4635 1470 1171 – KREDBEBB René De Clercqgenootschap vzw Deerlijk

Colofon

Uitgever
René De Clercqgenootschap vzw

Redactie
Antoon Flo, André Van Ryckeghem, Hilde Declercq, Sabine Degloire, Patrick Ravelingien, Luk Schelfhout, Wim Vancauwenberghe, Egied Vandommele, Jan Deweer

Opmaak
André Van Ryckeghem
met LaTeX

Webstek
www.renedeclercq.be

E-post
info@renedeclercq.be

Frontpagina
Tekening van Armand Deknudt

Inhoud

Jaaroverzicht 2026 in een notendop 3
Gedichtendag 29 januari 2027 7
Persconferentie 8
René De Clercq en de IJzerbedevaarten 9
Het Gulden Doek van Vlaanderen+ 11
De Soundwest Vinyl 12
Dankbare hulde aan Jan Dhaluin 13
Vaarwel Guido 15
Drie generaties op bezoek 16
Zangavond rond de piano van René De Clercq . . 17
Philomele 18
Ode to a Nightingale 20
Schenken aan René De Clercqgenootschap 22
René De Clercqgenootschap in de kijker 22

Open uw deur met een gerreke;
't Sneeuwt en waait.
Kijk maar eens op naar ons sterreke,
Hoe het draait!
Laat het maar sneeuwen en vriezen dat 't kraakt!
't Kindeke sluimert en moederke waakt.

't Ligt in zijn steenene krebbeke,
Zoo gerust.
Moeder heeft 't oog van haar kebbeke
Toegekust.
Laat het maar sneeuwen en vriezen dat 't kraakt!
't Kindeke sluimert en moederke waakt.

Haal van uw bed voor uw broederke,
Dekens warm.
Geef er uw wijn voor zijn moederke,
Ze is zoo arm.
Laat het maar sneeuwen en vriezen dat 't kraakt!
't Kindeke sluimert en moederke waakt.

Vindt ons geladene kemelke,
Betlehem;
Jezuke zet ons in 't hemelke,
Neffens hem.
Laat het maar sneeuwen en vriezen dat 't kraakt!
't Kindeke sluimert en moederke waakt...

foto museum 1996 - tekst uit *Terwe* p. 64-65

Voelt u het bij het lezen van deze Nieuwsbrief met bijlage kriebelen om erbij te zijn? We zoeken medewerkers, jong en oud, opa's en oma's, digi-fanaten, handige harry's. . . , vooral mensen met interesse voor onze dichter René De Clercq en ons erfgoed. Nog een beetje tijd om kinderen rond te leiden, groepen te vertellen over De Clercq en ons erfgoed of gewoon om te helpen? Dan bent u de geschikte persoon. Kennis niet vereist, we hebben het ook moeten leren. Goesting en ervoor gaan zijn de beste eigenschappen. Neem contact met ons via **voorzitter@renedeclercq.be** en wees welkom.

Jaaroverzicht 2026 in een notendop

Januari

Op **Gedichtendag**, 29 januari, werden zoals elk jaar in de Deerlijkse scholen posters verspreid met een gedicht van René De Clercq. Bij enkele plaatselijke handelaars, in de bibliotheek en d' Iefte konden posters en/of bladwijzers gratis verkregen worden.

Februari

De laatste vrijdag van februari vond onze jaarlijkse **zangavond** plaats. Zie pagina 17

April

Erfgoedzondag, de laatste zondag van april, was de start van de openingsperiode van het museum. Iedere zondag gratis te bezoeken tot eind september van 14.30 tot 18 uur. Nog steeds opengehouden door vrijwilligers.

Juni

Op 12 juni om 19 uur had de **herdenking** plaats van het overlijden van René De Clercq aan zijn graf bij de kerk van Deerlijk. Jan Dewilde, wetenschappelijk coördinator van het *Studiecentrum voor Vlaamse Muziek* en bibliothecaris van het *Koninklijk Conservatorium Antwerpen,* gaf een boeiende uiteenzetting over de ambachtsliederen van René De Clercq. Egied Vandommele bracht enkele toepasselijke gedichten en Wim Vancauwenberghe zorgde met het Sint-Bavokoor voor een mooie muzikale omkadering. Het herdenkingskaartje was geïllustreerd met een tekening van Liliane Bloeyaert. Na de herdenking werd nog wat nagepraat bij een glas in het museum.

Op 21 Juni, **Midzomermarkt**, werd de nieuwe vlag aan het museum ingehuldigd door voorzitter Luk Schelfhout. Niemand kan nog voorbij het geboortehuis van René De Clercq zonder te zien dat hier een museum gevestigd is.

Ondanks het snikhete weer kwamen toch heel wat sympathisanten een stukje taart proeven met een biertje, koffie of wijntje. Voor het huisje of in ons tuintje konden ze genieten van muziek en zang van Egied en Carine en van Jan Janssens met zijn accordeon. En dan kwam nog wat extra animatie van een groepje muzikanten en een clown.

Na de midzomermarkt werd de boekenmarkt opgesteld, de boekenliefhebbers konden er tot eind september komen rondsnuisteren en koopjes doen.

September

Rondleiding voor alle leerlingen van de **Deerlijkse vierde leerjaren**. Zo'n 7 klassen maakten kennis met het René De Clercqmuseum, de kerk, het retabel en ook *de drie groten: Renier, Verriest en René De Clercq.*

Oktober

Publiciteit is belangrijk. Luk Schelfhout en Jan Deweer stonden met een stand over ons René De Clercqmuseum op de **Inspiratiebeurs voor groepstoerisme** in Bredene (lees meer op pagina 22). Op zoek naar samenwerking hebben we goede contacten kunnen leggen met o.a. vzw Aan de IJzer van de IJzertorensite in Diksmuide met het "Memoriaal van de Vlaamse Ontvoogding en Vredeën zijn museum en met het Feestcomité Tineke van Heule voor het feestjaar 2027.

November

In het kleutertoneel bezochten 28 kleuterklassen het oude huisje om te zien hoe de mensen vroeger leefden. Verlichting met een kaars, verwarming met de haard en het gloeiende koolstoofje in de keuken, schrijven met de griffel op een lei, de koffiemolen om de koffiebonen te malen, het grote mes om brood te snijden en nog veel meer, en oh ja de dichter René De Clercq werd hier geboren.

[Opmerking in brontekst: nog 1 foto met Egied toe te voegen]——————————-

In 2026 bezochten verscheidene **groepen** het museum: N-VA Dentergem, Toerisme en erfgoed (Gistel), Dr. J. Goossenaertskring (Lochristi), Davidsfonds Koolskamp, Vriendenkring Vichtestraat (Deerlijk), gemeente Deerlijk, VLAS Kortrijk...

Op de verjaardag van René De Clercq, zaterdag 14 november, was er een **persconferentie** met wafelbak om het feestjaar 2027 aan te kondigen. Zie pagina 8.

Op zondag 15 november, n.a.v. de geboortedatum van René De Clercq, kwam een groep studenten van Gent een krans neerleggen aan het grafmonument. Zij bezochten ook zijn geboortehuis. De Clercq was voorzitter geweest van de studentclub Rodenbach's Vrienden waaruit **KVHV Gent** is ontstaan. De studenten waren René De Clercq nog niet vergeten, ze leerden heel wat bij. Met een pint, een lied (De Gilde Viert!) en een wafel werd het een heel gezellige namiddag.

VLAS Kortrijk, Vlaamse actieve senioren

N-VA Dentergem

Heemkring Gistel

Dr. J. Goossenaertskring)

Davidsfonds Koolskamp

Vriendenkring Vichtestraat

nog tekst?———————————

Gedichtendag 29 januari 2027

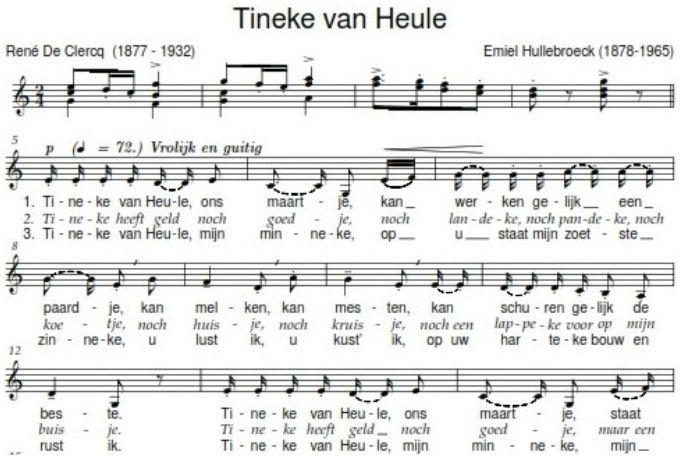

Tineke van Heule

René De Clercq

Tineke van Heule,
ons maartje,
kan werken gelijk
een paardje,
kan melken, kan mesten,
kan schuren gelijk de beste.
Tineke van Heule,
ons maartje,
staat hoog in de gunst van
mijn vaartje,
en als moederke haar prijst
dat mijn zuster erom krijst,
dan lach ik een beetje in
mijn baardje.

Tineke heeft geld
noch goedje,
noch landeke, noch
pandeke, noch koetje,
noch huisje, noch kruisje,
noch een lappeke
voor mijn buisje.
Tineke heeft geld
noch goedje,
maar een hemel is haar lachen
en haar groetje,
als ze trippelt naar de bron,
met haar emmer in de zon,
en haar klompeke vast aan
haar voetje.

Tineke van Heule,
mijn minneke,
op u staat mijn zoetste
zinneke,
u lust ik, u kust' ik,
op uw harteke bouw
en rust ik.
Tineke van Heule,
mijn minneke,
mijn poezelig
dubbelkinneke,
leg uw handeke in 't mijn,
en een bruiloft zal het zijn,
van een boer en een
schoon boerinneke!

Liever dan een vis die in een goudzee zwemt,
liever dan een vogel die geen sparen kent,
liever dan een freule, Tineke van Heule,
Tineke ons maartje in zijn hemd!

Aangeboden door het René De Clercqgenootschap Deerlijk
Gratis te bekomen bij plaatselijke handelaars, de bibliotheek en d'Iefte.
www.renedeclercq.be info@renedeclercq.be

Persconferentie
op zaterdagnamiddag 14 november in het museum

Gezelligheid troef op zaterdagnamiddag 14 november in het geboortehuis van onze dichter

Sympathisanten van René De Clercq en vertegenwoordigers van de pers kwamen samen om de 149ste verjaardag van onze dichter te vieren en te luisteren naar de voorstelling van het jaarprogramma 2027, 150 jaar De Clercq. De aanwezigen kregen als eersten de bijlage bij de Nieuwsbrief 2027, nl. René De Clercq 1932†-2027. Ook de postkaarten voor de eerste activiteiten werden uitgedeeld. Opa Luk verwelkomde de aanwezigen, lichtte het programma toe en bedankte alle huidige sponsors en partners. Hij benadrukte dat bijkomende sponsoring en steun nog altijd mogelijk zijn. De lijst Vrienden van het Genootschap wordt dan in de activiteitenbrochures en de Nieuwsbrief 2028 aangevuld. Oma Sabine las het gedicht Het Wafeleterke van 1907 voor. René schreef dit gedicht voor zijn oudste zoon Karel die toen drie jaar was.

Het is nu eenmaal traditie dat het Genootschap bij feestelijke gelegenheden voor wafels zorgt. Johan en Sabine bakten heerlijk smakende wafels. Een glaasje bubbels en een Clercqske (een druppelke) - Goed van buiten, Beter van binnen - zorgden ervoor dat alles vlot binnen ging en de sfeer opperbest was. Het was alvast een voorsmaakje van wat ons te wachten staat op zondag 14 november 2027 wanneer we de 150ste verjaardag van onze volksdichter René De Clercq vieren. U bent nu al van harte uitgenodigd in zijn geboortehuis!

René De Clercq en de IJzerbedevaarten

Peter Verplancke

In de teksten en gedichten die René De Clercq tijdens de Eerste Wereldoorlog schreef, kwam zijn Vlaamsgezind engagement duidelijk tot uiting. Ook als bevlogen redenaar wist hij de massa te bezielen. In dit artikel onderzoe- ken we of en hoe de IJzerbedevaarten die na de oorlog ontstonden ter herdenking van de gesneuvelde Vlaamse soldaten, gebruikmaakten van zijn teksten en gedichten.

De Clercq op de IJzerbedevaart

Wie de programmaboekjes van de eerste IJzerbedevaarten doorneemt, merkt hoe weinig het muzikale repertoire er door de jaren heen veranderde. Jaar na jaar werden dezelfde liederen gezongen. Slechts bij uitzondering werden er andere nummers aan het programma toegevoegd. Daarbij bevond zich Daar is maar één Vlaanderen, een lied dat Jef Van Hoof in 1917 componeerde op tekst van De Clercq. Het werd gezongen op de bedevaarten van 1927, 1946, 1959 en 1975. Éénmaal, op de bedevaart van 1935, werd ook Kunst is Kracht gezongen. Ook deze tekst van De Clercq werd op muziek gezet door Jef Van Hoof.

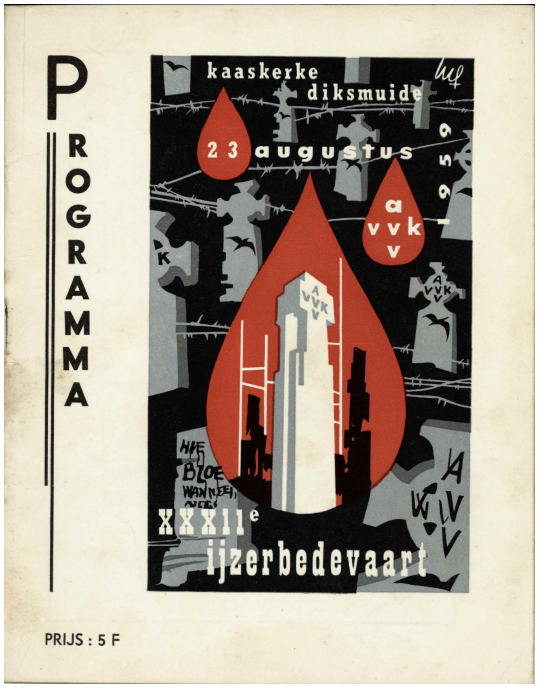

Ijzerbedevaart 1959

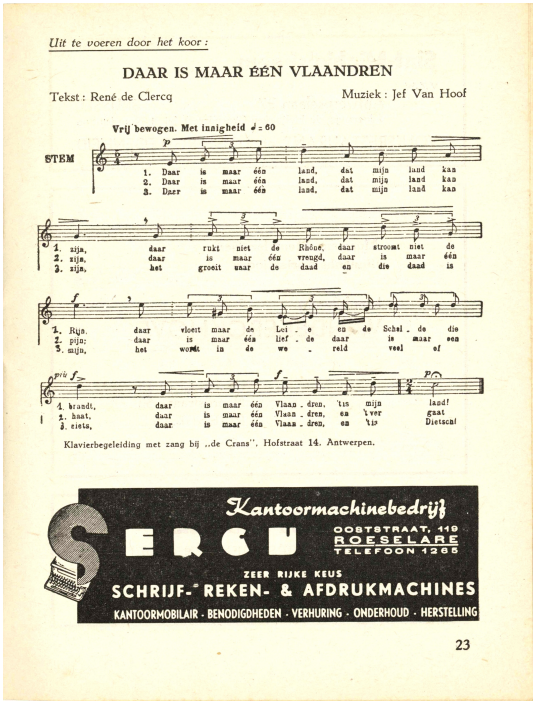
Uit te voeren door het koor :

DAAR IS MAAR ÉÉN VLAANDREN

Tekst : René de Clercq — Muziek : Jef Van Hoof

Vrij bewogen. Met innigheid ♩ = 60

STEM

1. Daar is maar één land, dat mijn land kan
2. Daar is maar één land, dat mijn land kan
3. Daar is maar één land, dat mijn land kan

1. zijn, daar rukt niet de Rhône, daar stroomt niet de
2. zijn, daar is maar één vreugd, daar is maar één
3. zijn, het groeit waar de daad en die daad is

1. Rijn, daar vloeit maar de Lui - e en de Schal - de die
2. pijn; daar is maar één lief - de daar is maar een
3. mijn, het wordt in de we - reld veel of

1. brandt, daar is maar één Vlaan - deren, 't is mijn land!
2. haat, daar is maar één Vlaan - deren, en 't ver gaat
3. eisen, daar is maar één Vlaan - deren, en 't ijs Dietsch!

Klavierbegeleiding met zang bij „de Crans", Hofstraat 14, Antwerpen.

Kantoormachinebedrijf
SERCU
OOSTSTRAAT, 119
ROESELARE
TELEFOON 1265
ZEER RIJKE KEUS
SCHRIJF-, REKEN- & AFDRUKMACHINES
KANTOORMOBILAIR · BENODIGDHEDEN · VERHURING · ONDERHOUD · HERSTELLING

23

Er is maar één Vlaanderen

Van liedtekst tot voorbeeldfiguur

In 1984 kreeg De Clercq een prominentere plaats op de IJzerbedevaart.

Ijzerbedevaart 1959

De bedevaart die in het teken stond van zeventig jaar strijd om zelfbestuur, stelde De Clercq voor als 'een voorbeeldfiguur van de tweede generatie'. Aansluitend werd een tekst

uitgesproken ter nagedachtenis van René De Clercq. Daarmee verschoof de aandacht van zijn liederen naar zijn persoon en zijn historische betekenis.

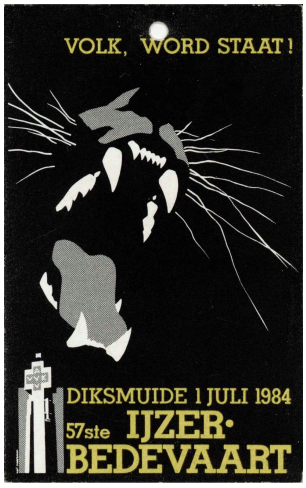

Een jaar later kwam zijn muziek opnieuw nadrukkelijk op de voorgrond. Tijdens de bedevaart van 1985 werden Er ligt een staat te sterven en De voogden gebracht. Het eerstgenoemde lied verscheen bovendien op een 45-toerenplaat. Zo kreeg De Clercqs werk niet alleen een centrale plaats op de bedevaart, maar konden de aanwezigen zijn muziek ook mee naar huis nemen.

Meer dan de programmaboekjes

Na de Bedevaart, massaal bezoek aan Gent

Bezienswaardigheden

GENT!

vol klinkt uw naam,
kort als een daad, vast als 't cement
van vlaanderens wezen en zijn faam.

vechtstad, in heel de wereld staat,
voor goed en kwaad,
geen burcht van koppighèid opeen
als in uw oud stout steen!

eeuwen zijn meegeperst
door elken muur, door elk gewelf.
als oort dit harde harte berst,
sterft vrijheid zelf.

in gent hes ik geleefd,
in gent hes ik geloofd,
daarom draag ik zoo hoog mijn hoofd,
als een die kop en kijkers heeft.

kort als een daad, vast als 't cement
van vlaanderens wezen en zijn faam,
vol klinkt uw naam,
GENT!

René DE CLERCQ

Gent

De geraadpleegde programmaboekjes geven evenwel geen volledig beeld. De gedichten van De Clercq komen ook voor in andere publicaties van het IJzerbedevaartcomité die doorheen de jaren werden uitgegeven. Zo is zijn gedicht Gent te lezen in een nummer van het tijdschrift De IJzertoren van 1955.

Een blijvende plaats in de IJzertoren

Arnold en Elza, 30 06 1985

Ook in de IJzertoren blijft de herinnering aan René De Clercq tastbaar aanwezig.

Gedenkplaat in de panoramazaal

In de panoramazaal bevindt zich een gedenkplaatje met als tekst Nagedachtenis dichter R. De Clercq. Eind jaren zestig en begin jaren zeventig lanceerde het IJzerbedevaartcomité een oproep om financiële steun te verlenen aan de bouw en inrichting van de IJzertoren. Het tegeltje herinnert aan de bijdrage die zijn vrouw en kinderen hieraan leverden. Zo kreeg dichter René De Clercq, die zelf nooit op de

bedevaartweide aanwezig was, er toch een blijvende plaats.

Op naar de honderdste IJzerbedevaart

Op 5 september 2027 vindt de honderdste IJzerbedevaart plaats. Een bijzonder moment om stil te staan bij de geschiedenis van de bedevaarten en bij de figuren die er, op verschillende manieren, hun stempel op hebben gedrukt. Ook René De Clercq behoort tot die geschiedenis. Daarom een warme oproep aan de leden en sympathisanten van het René De Clercqgenootschap: Kom op zondag 5 september 2027 naar de 100ste IJzerbedevaart in Diksmuide.

Het Gulden Doek van Vlaanderen

Het Gulden Doek van Vlaanderen van Hendrik Luyten (1859-1945)

Een groepsportret van ongeveer 3,3 m bij 4,7m. Het werd geschilderd in de periode 1931-1941. Historische figuren uit de Vlaamse Beweging worden erop afgebeeld. Drie Deerlijkenaren hebben de eer tot dit gezeldschap te horen René De Clercq (1877-1932), Hugo Verriest (1840-1922) en Julius Spincemaille (1882-1954).

1. René De Clercq
2. Hugo Verriest
3. Julius Albericus Spincemaille

Deerlijk en het Gulden Doek in de Ijzertoren

De Soundwest Vinyl

De Soundwest Vinyl: een ode aan het verleden, een blik op de toekomst Een jaar lang is men met project Soundwest binnen Zuidwest aan de slag gegaan "vergeten muzikale parels"terug tot leven te brengen. Projectleider Arvid Waelkens mag tevreden zijn. Toen een jaar geleden het project werd voorgesteld, nam het Genootschap onmiddellijk contact met Soundwest om ook aan onze dichter René De Clercq te denken. En met succes!

Hoes van de LP

Op het slotevenement op 12 december 2026 in Kuurne werd de LP voorgesteld met de liederen die werden gekozen uit wat in september op de verschillende evenementen door jong talent van vandaag werd uitgevoerd.

Dat Deerlijk vandaag nog veel muzikaal talent heeft, is bekend. We hebben het hier niet enkel over Niels Destadsbader, ereburger van Deerlijk of Hannelore Bedert die regelmatig op radio of televisie te zien en te horen zijn. De honderden die in groep iedere week in Deerlijk ergens met muziek bezig zijn, in een lokaal of kerk repeteren in koren zoals Volta, KPZ-St Lodewijk, Gregoriaanskoor en de Koninklijke Fanfare St.-Cecilia, zijn bezig met teksten en muziek van vandaag of 500 jaar geleden. Jongeren leren voordracht of piano spelen. Ook vele jongerengroepjes doen hun best.

Vergeten muzikale pareltjes van Deerlijk zijn nu geperst op vinyl en, of men het wil of niet, Deerlijk scoort hoog. Griet Samain van Aalbeke bracht drie gedichten van René De Clercq: Van de Zanger, Ik kus mijn hart op mijn mond en De Regenboog. Olav. van Kortrijk bracht een Engelstalig lied van Tony Sandler . . . of niet minder dan het gedicht van René De Clercq Ik kan u niet vergeten. Deerlijkenaar Ignace Baert van More than sympathy was eregast op de voorstelling.

In 1992 stierf Claire Vanhonnacker, afkomstig van Deerlijk en gekend met het lied Vreemde vogels. Zij prijkt eveneens op de hoes van het vinyl. In november, tijdens de kleutervoorstellingen in het René De Clercqmuseum, klinkt vijfentwintig keer Moederke alleen, gezongen door Claire. Of hoe Soundwest bewust of onbewust het Deerlijks muzikale verleden en De Clercq in het bijzonder in 2026 opnieuw in de kijker heeft geplaatst.

Het Genootschap is Arvid en zijn ploeg dankbaar. Dit kan voor ons geen betere aanloop zijn naar het René De Clercqjaar 2027. Misschien nog een oproep tot ons huidig Deerlijks talent. Kijk eens in ons Partiturenboek met meer dan 800 partituren met liederen/gedichten over ambachten, leute en plezier, liefde, oorlog en verdriet en familie (zoals Mijn bleuzerke, Mijn moeder en Mijn vader). Pareltjes van meer dan honderd jaar geleden.

De ritmische gedichten van De Clercq maakten hem tot de volksdichter bij uitstek. Hier zitten zeker ook gedichten tussen die als het ware voor u geschreven zijn.

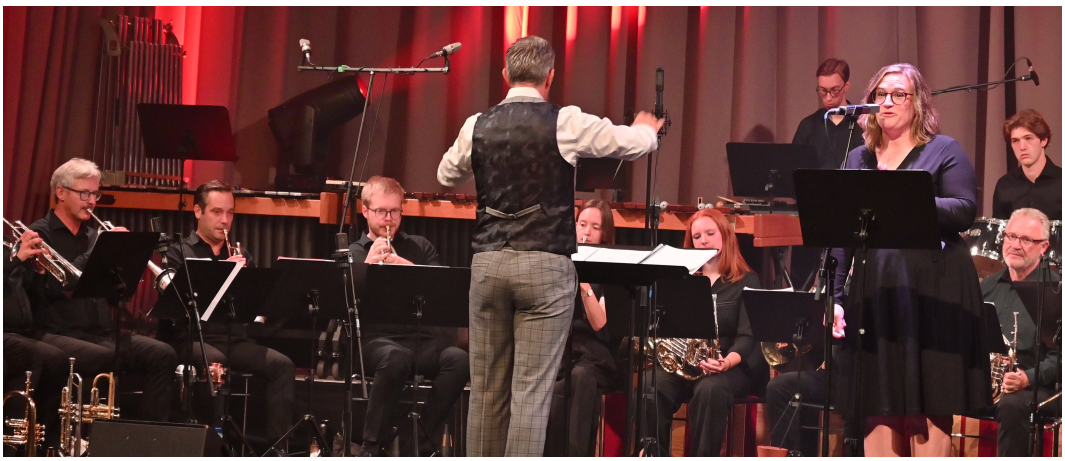

Griet Samain en koperensemble

Dankbare hulde en herinnering aan

Jan Dhaluin

29 juli 1936 – 13 juni 2026

Echtgenoot van wijlen Mieke Dekeyser.

Medestichter en bestuurslid van het René De Clercq museum en Genootschap.

Jan was een geboren verteller en de ideale gids voor het René De Clercqmuseum. Hij stemde zijn rondleidingen altijd feilloos af op zijn publiek, of het nu om kinderen of volwassenen ging. Om zijn verhalen nog meer tot leven te wekken, zocht Jan voortdurend naar visuele hulpmiddelen. Grote foto's en figuurtjes - die bijvoorbeeld de kindersterfte in de tijd van René illustreerden - maakten steevast een diepe indruk op de luisteraars.

Bij de open haard in het museum

Beeld van de kindersterfte

Bij de pomp

Vierde leerjaar iñ de kerk

Kleuters in de werkkamer

Ook bij het kleutertoneel in het oude huisje vormden opa Jan en oma Mieke een perfect duo. Samen met nonkel Arnold lieten zij de kinderen op een prachtige manier ervaren hoe de mensen vroeger leefden.

Jan was enorm creatief en zocht altijd naar wegen om een breder publiek te bereiken. Niets was hem te veel: van kleinschalige zoektochten en wedstrijdjes tot een gedichtendag voor groot en klein. Jan hielp mee om een theaterstuk van René De Clercq weer op de planken te brengen. Op Midzomermarkt werd het geboortehuis van René De Clercq weer voor één dag "Estaminet het Damberd"zoals in de tijd van René De Clercq.

We kunnen de betekenis en de rol van Jan voor het René De Clercqgenootschap en het museum onmogelijk overschatten. We zijn hem dan ook ontzettend dankbaar voor alles wat hij heeft gedaan.

Jan, samen met Mieke en Arnold was er bij vanaf het begin van het genootschap. Het trio vormde jarenlang de kern en leiding van het bestuur van het René De Clercqgenootschap. Ze bouwden gedurende al die jaren het genootschap uit tot wat het nu is.

Vierde leerjaar bezoekt het museum

Jan speelt dwarsfluit op de zangavond

Bij het afscheid van Jan Dhaluin

Toespraak van Milo Pieters op de uitvaartplechtigheid van Jan.

Beste kinderen van Jan, beste familie en vrienden, Het nieuws van het overlijden van jullie vader en familielid kwam niet helemaal onverwacht. Jan was oud en zwak geworden.

Hij heeft een rijk gevuld leven gekend, veel meegemaakt van wat een menselijk leven bieden kan, veel mooie dingen en allicht ook minder mooie. Het alleen vallen zonder Mieke viel hem zwaar. Want zo lang als wij Jan en Mieke hebben gekend, hebben we ze altijd in één adem genoemd.

Jan heeft niet alleen meer dan één steen verlegd in het culturele leven van Deerlijk, meerdere stenen werden er door hem voor het eerst gelegd. Mijn eerste ontmoeting met Jan was toen ik nog als KSA-leider deel uitmaakte van de toenmalige Gemeentelijke Jeugdraad. Hij was op dat moment voor mij een onbekende. Dat is nu meer dan 60 jaar geleden. Hij kwam er het Davidsfonds aanprijzen bij de jeugd in het kader van de wederopstanding van het Davidsfonds in Deerlijk, eens de turbulente naoorlogse periode ten einde liep.

Meer dan vijftig jaar lang heeft Jan met al zijn talent bijgedragen tot de groei en de ontwikkeling van het Davidsfonds in het bijzonder, en bij uitbreiding het hele culturele leven in Deerlijk. Het René Declercqgenootschap, de restauratie van het retabel, de nachten van de geschiedenis, de vele culturele uitstapjes maken zeker een onvolledige lijst.

Ontelbaar zijn de nieuwe ideeën die hij, niet alleen heeft aangebracht, maar ook gerealiseerd. Dankzij zijn inzet kwamen mensen samen, werden talenten aangemoedigd, kregen tradities en nieuwe initiatieven een plaats.

Jan was altijd vriendelijk en hartelijk. Zijn emotioneel medeleven was gevoelig en eerlijk. Onze bewondering voor het werk van Jan, in alles gesteund door Mieke, is groot. Zijn creativiteit en doorzettingsvermogen ter wille van onze Vlaamse cultuur zullen wij niet vergeten.

Beste familie, bij dit afscheid wensen wij dat alle warme herinneringen, de intense momenten van samenzijn, jullie troost en kracht mogen geven. Laat dit een steun zijn in deze moeilijke dagen.

Milo Pieters, 18 juni 2026

newpage

Met droefheid nemen we afscheid van

Guido Malfait

18 januari 1952 – 11 maart 2026

Echtgenoot van Annie Nuyttens.

Guido was jarenlang de drijvende kracht van het René De Clercqgenootschap.

Guido was de gids die de rondleidingen verzorgde voor de Deerlijkse 4de leerjaren. De leerlingen maken kennis met de kerk, het retabel, Hugo Verriest, Pieter Jan Renier en René De Clercq en zijn museum.

Al vlug volgde zijn inzet voor het kleutertoneel waar hij de rol van opa Guido met natuurlijke flair wist te brengen. Hij kon dat zeer goed en deed dat ook graag. Ook voor andere bezoekers was hij de ideale gids.

Guido nam de leiding van het Genootschap. Hij werd de organisator van allerhande activiteiten, zorgde voor een mooie jaarlijkse Nieuwsbrief en legde de contacten met de gemeente en anderen. Om gezondheidsredenen haakte Guido een tijd geleden af.

Dank U Guido,

voor je inzet als medewerker van het René De Clercqgenootschap.

We zullen je missen als organisator, “opa” en gids maar vooral als vriend en mens.

Drie generaties op bezoek bij René De Clercq in Deerlijk

Familie Vervoort en Vandenbergh

Ria Vervoort op bezoek in Deerlijk 28 augustus 1982 Madeleine Vervaeke (wed. Leon Defraeye), Ria Vervoort, Jan Dhaluin, Arnold Vantieghem en Freddy Byttebier

Bezoek van de erfgenamen van Ria aan het geboortehuis op 22 november 1987. Charles Plumer, Tony Vandenbergh, Jan Dhaluin, Jos Verhulst, Ria Reneé Vandenbergh, Arnold Vantieghem

Bezoek mei 1993 in het museum Ria Vandenbergh, Jos Verhulst, Anneke Sixma

Bezoek van de achterneef van Ria Gert Verhulst aan het museum op 29 september 1991 Mevr. Verbiest, Jetske Verbiest, Danny Verbiest, Arnold Vantieghem, Gert Verhulst, Valérie Wanneer de achter-achterneef en achter- achternicht op bezoek komt is nog niet geweten.

De zangavond rond de piano van René De Clercq

Sabine Degloire *(Verwelkoming)*, Egied Vandommele *(dirigent)*, Johan Vlaeminck *(slagwerk)*, Wim Vancauwenberghe *(gitaar)*, Jeanno Defrenne *(dwarsfluit)*, Carine Viaene en Carlos Meersman *(Solisten)*, Nathalie Deknudt *(voordracht)*, Didier Debels *(muzikale leiding, piano)*, Koren KPZ Sint-Lodewijk en Sint-Gregorius zanggilde (Beveren-Leie), o.l.v. Nikolay Pentchevc, Volta o.l.v. Inge Vanmaercke, Een zicht op de zaal, bedanking van de medewerkers.

Philomele

Zangspel in 2 bedrijven. Ontwerp en muziek van Leo Vanderhaegen, woorden van René De Clercq.

Leo Vanderhaegen, men noemt hem *un enfant de la balle*, omdat hij in Parijs werd geboren. Van daar verhuisden zijn ouders naar Gent, waar hij zijn muziekstudies in het plaatselijke conservatorium deed. Eerst volgde hij les bij de beroemde zangpedagoog Bonheur, die hij later zou opvolgen. Leo begon een zangcarrière en was één van de eersten, van wie de uitvoeringen, vooral *Moederke alleen* van De Clercq – Hullebroeck, op plaat werden uitgebracht. Als concert- en oratoriumzanger trad hij op en werd bewonderd in Gent, Brussel, Antwerpen, Doornik, Den Haag enz. Dikwijls vertolkte hij de rol van de evangelist in de Matthäus-Passion. Als componist heeft hij heel wat op zijn actief. Vooral zijn prijsliederen zijn een nieuwigheid. Hij brengt er kunst en didactiek te samen. Het zijn tamelijk uitgebreide liederen die hij opzettelijk voor conservatoriumleerlingen ontwierp, gewoonlijk begeleid door een orkest. Die liederen bieden de jonge artiesten de gelegenheid, de jury een oordeel te laten vellen over de uitgestrektheid en de bijzondere eigenschappen van hun stem, over hun aanleg voor stijl, voor lyrische vlucht, dramatisch of komisch gevoel enz... De meeste van die prijsliederen zijn op Nederlandse teksten. Ze werden ook vertaald in het Frans en sommige zelfs in het Duits. Het is verheugend vast te stellen dat er ook enkele gedichten van René De Clercq deel van uitmaken.

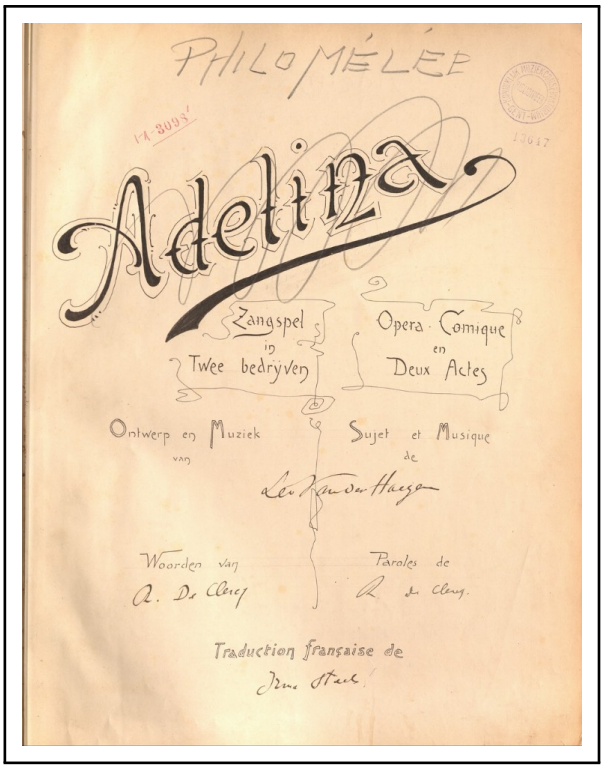

(De titel **Andelina** *werd door de componist vervangen door* **Philomele**[a]

[a] *Philomele* is Grieks en betekent: *Liefhebster van het lied.*

Het stuk speelt op het einde van de 18de eeuw in een kleine Vlaams dorp

De rolverdeling

Fritz Reinhardt kunstzanger en toondichter, 25 jaar, Tenor
De Burgemeester Voorzitter der maatschappij "De Zanglust", 50 jaar, Bas
Rudolf zijn zoon, 30 jaar, Bariton
Baas Pier landbouwer en herbergier, 50 jaar, Bas
Lina zijn dochter, kunstzangeres, 20 jaar, Lichte zangeres
Trientje de meid, 40 jaar, Mezzo
Grietje jong meisje, 10 jaar, Sprekende rol
Koboon vriend van Rudolf, Tenor
De Schuwe vriend van Rudolf, Bariton
Knut, Stien, Zeentje, Doka dorpelingen
De Veldwachter
Figuranten Leden van de maatschappij "De zanglust", vriendinnen van Lina, Volk, Boeren, Boerinnen en Kinders

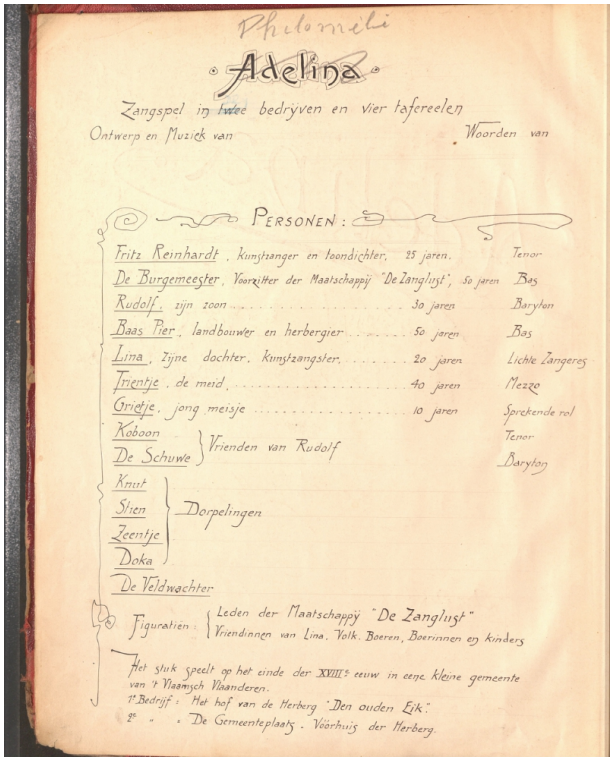

De rolverdeling

De taferelen

1ste Bedrijf: Het hof van de herberg *Den ouden Eik*
1ste toneel: Koren. De Voorzitter, Fritz.
2de toneel: Herhaling van het koor, Kermisklokjes
3de toneel: Minnelied van Fritz
4de toneel: Zomerlied (Lina en gezellinnen, achter het scherm)
5de toneel: Tweezang (Lina en Rudolf)
6de toneel: Samenzang (Rudolf en Baas Pier)
7de toneel: Aria van Fritz
8de toneel: Tweezang (Lina en Fritz)
9de toneel: Samenzang (lina, Trientje, Frotz, de Voorzitter, Rudolf en Baas Pier)

2de Bedrijf: De Gemeentelaats. Voorhuis der Herberg
1ste toneel: Kermislied (Rudolf en zijn vrienden)
2de toneel: Reciet en Aria (Rudolf)
3de toneel: Samenzang (inwoners der gemeente)
4de toneel: De inhaling: Triomfmars met koor
5de toneel: Feestgezang (Kompliment), samenzang
6de toneel: Prijslied (Lina)
7de toneel: Samenzang
8de toneel: Gevecht en moord
9de toneel: De dood van Fritz

Tussenbedrijf: ontgoochelde liefde en wraak

In het tweede bedrijf komt de orkestratie voor van 4 liederen. De liederen worden gebracht onder de mom van een zangprijskamp.[a]

Tranentroost
Wens
Aan mijn lied
De vlinderbloem

De uitgeschreven partituur bestaat uit een kleine 900 pagina's. Het grootste deel is voor de dirigent. Ook de partituren voor elk instrument apart zijn uitgeschreven. De scans hervan werden verkregen dank zijn projectsubsidies van /bf Soundwest Zuidwest (Soundwest).
Wegens zijn omvang wordt Philomene niet op de site gezet. Voor meer informatie kan het genootschap geraadpleegd worden.

[a] *Wens* en *De vlinderbloem* werden ook uitgegeven als aparte liederen. *Tranentroost* en *Aan mijn lied* kan je terugvinden op de website.

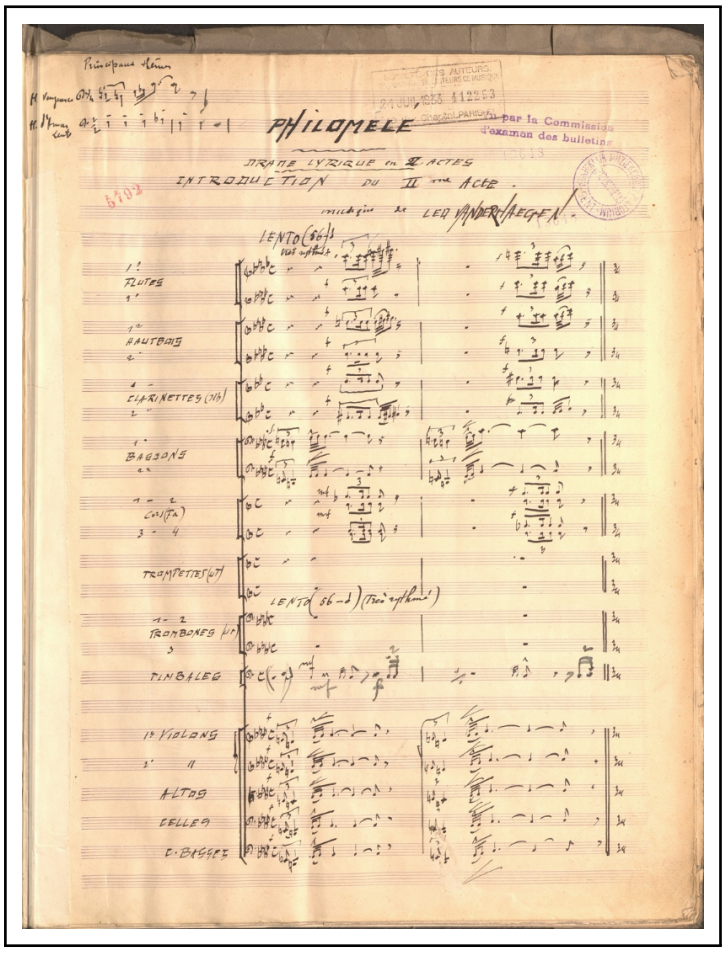

Voorbeeld van de handgeschreven partituur: Introductie van het 2de bedrijf

Ode to a Nightingale

By John Keats *(Nederlandse vertaling René De Clercq)*

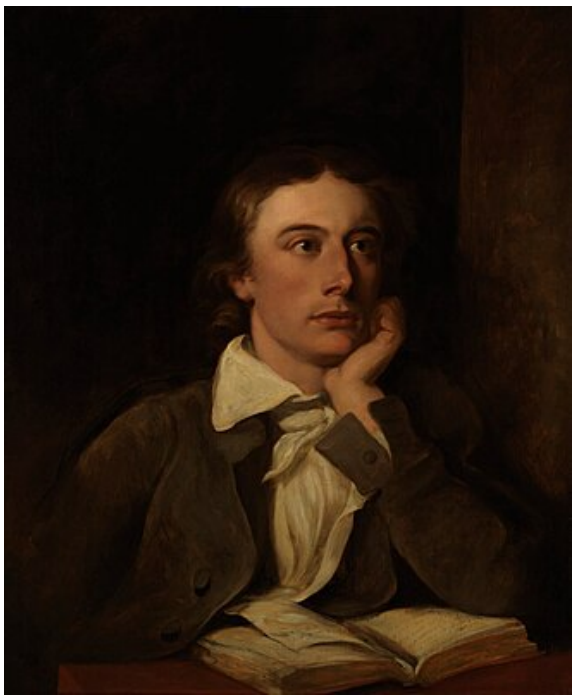

John Keats (Londen, 31 oktober 1795 – Rome, 23 februari 1821) was een Engels dichter uit het tijdperk van de romantiek. Hij leidde een kort, maar intens leven en wordt gerekend tot de belangrijkste dichters van zijn generatie. Tijdens zijn leven werd het belang van zijn werk niet altijd erkend en over zijn poëzie werd erg kritisch geoordeeld, ook door tijdgenoten zoals Byron. Na zijn dood groeide zijn reputatie in die mate aan dat hij aan het einde van de 19e eeuw een van de meest geliefde Engelse dichters was. Hij had een grote invloed op heel diverse latere dichters en schrijvers: Jorge Luis Borges, bijvoorbeeld, getuigde dat zijn eerste kennismaking met de poëzie van Keats de belangrijkste literaire ervaring van zijn leven was geweest. De poëzie van Keats wordt gekenmerkt door sensuele beelden, met name in de reeks odes. Vandaag de dag behoren de gedichten en brieven van Keats tot de meest populaire en geanalyseerde teksten uit de Engelse literatuur.

Ode to a Nightingale.

By John Keats

My heart aches, and a drowsy numbness pains
My sense, as though of hemlock I had drunk,
Or emptied some dull opiate to the drains
One minute past, and Lethe-wards had sunk:
'Tis not through envy of thy happy lot,
But being too happy in thine happiness,—
That thou, light-winged Dryad of the trees
In some melodious plot
Of beechen green, and shadows numberless,
Singest of summer in full-throated ease.

O, for a draught of vintage! that hath been
Cool'd a long age in the deep-delved earth,
Tasting of Flora and the country green,
Dance, and Provençal song, and sunburnt mirth!
O for a beaker full of the warm South,
Full of the true, the blushful Hippocrene,
With beaded bubbles winking at the brim,
And purple-stained mouth;
That I might drink, and leave the world unseen,
And with thee fade away into the forest dim:

Fade far away, dissolve, and quite forget
What thou among the leaves hast never known,
The weariness, the fever, and the fret
Here, where men sit and hear each other groan;
Where palsy shakes a few, sad, last gray hairs,
Where youth grows pale, and spectre-thin, and dies;
Where but to think is to be full of sorrow
And leaden-eyed despairs,
Where Beauty cannot keep her lustrous eyes,
Or new Love pine at them beyond to-morrow.

Aan een nachtegaal.

Vertaling van René De Clercq

Mijn hart doet zeer, en matheid drukt zo loom
Mijn zin, alsof ik sap van kervel dronk,
Of slaapdrank slorpte, leêg tot op den boôm,
En Lethewaards, na korte pozen, zonk.
En toch, geen nijd is 't om uw zalig-zijn,
Maar overzaal'gheid in uw zaligheid,
Daar gij, mijn Boomdryade, vlug van vlerk,
In 't klankentrillend plein,
Vol beukengroen en schaduwzwart gespreid,
Den zomer zingt met draaiend orgelwerk.

Wie reikt me een zoete wijnteug, langelang
In diepgedolven aarde koel gekust,
En smakende naar Flora, looverhang,
Dans, minnelied, en zongebranden lust?
Wie reikt me een beker, vol van 't warme Zuid,
Vol van de trouw, de blozig' Hippocreen,
Met parelbobbels lokkende op den boord,
Den mond heel rood gespuit;
Zodat ik drinkend mag van de aarde scheên,
En vlie met u in duistre wouden voort!

Vlie verreweg, versmelt en gansch vergeet
Wat u verheeld blijft in uw blarennacht:
De wereld met zijn kommer, koorts en leed,
Waar menschen zittend horen menschenklacht;
Beroerte 't laatste grijs der haren plukt;
De jeugd verbleekt en rifgeworden sterft;
Waar denken zorgen is, geen denken meer,
En wanhoop loodzwaar drukt,
Waar schoonheid gauw den glans der ogen derft,
En nieuwe liefde kwijnt in nieuw begeer.

Away! away! for I will fly to thee,
Not charioted by Bacchus and his pards,
But on the viewless wings of Poesy,
Though the dull brain perplexes and retards:
Already with thee! tender is the night,
And haply the Queen-Moon is on her throne,
Cluster'd around by all her starry Fays;
But here there is no light,
Save what from heaven is with the breezes blown
Through verdurous glooms and winding mossy ways.

Doch, weg van mij! Want, vogel, uwaarts vlie
Ik niet op Bacchus pardelvlucht gevoerd,
Maar op de onzichtbre vlerk der poëzie -
Al ligt mijn geest in zwarigheid gesnoerd.
Vooruit met u dan!... Teêr is 't nachtgezicht,
En heerlijk troont de maan op blank ivoor,
Door gouden starrenfeeën rings omspat.
Doch hier, geen ander licht
Dan 't geen de windjes waaiewuiven door
Dofdonker groen en mossig slingerpad.

I cannot see what flowers are at my feet,
Nor what soft incense hangs upon the boughs,
But, in embalmed darkness, guess each sweet
Wherewith the seasonable month endows
The grass, the thicket, and the fruit-tree wild;
White hawthorn, and the pastoral eglantine;
Fast fading violets cover'd up in leaves;
And mid-May's eldest child,
The coming musk-rose, full of dewy wine,
The murmurous haunt of flies on summer eves.

Ik onderscheid geen bloemstaal aan mijn voet,
Geen wierook die daar in de luchten hangt;
Maar in het geurig duister, raad en groet
Ik 't schoon waarmeê de lieve maand omvangt
Het gras, den struik, den fruitboom wild en vei,
Den eglantier, de witte doornbloem, welk
Bijna, violen op hun bladerwieg,
En, 't oudste kind der Mei,
De muskusroos met wijndauw in den kelk -
Een zomernachtsche zate voor de vlieg.

Darkling I listen; and, for many a time
I have been half in love with easeful Death,
Call'd him soft names in many a mused rhyme,
To take into the air my quiet breath;
Now more than ever seems it rich to die,
To cease upon the midnight with no pain,
While thou art pouring forth thy soul abroad
In such an ecstasy!
Still wouldst thou sing, and I have ears in vain—
To thy high requiem become a sod.

En somber hork ik... 'k Was alreê zoolang
Verliefd op vreed'gen dood. En, zucht op zucht,
Zoo hiet hem vleiend-zoete mijn gezang
Mijn rust'gen aâm te vangen in de lucht.
Nu meer dan ooit lijkt 't sterven mij een goed,
Het scheiden middernachts en zonder pijn,
Als in een hooge extase stijgt uw stem
En gansch uw ziel verbloedt...
Nog zongt gij voort, maar doof zou 't oor me zijn,
Een zoô geworden voor uw heerlijk requiem.

Thou wast not born for death, immortal Bird!
No hungry generations tread thee down;
The voice I hear this passing night was heard
In ancient days by emperor and clown:
Perhaps the self-same song that found a path
Through the sad heart of Ruth, when, sick for home,
She stood in tears amid the alien corn;
The same that oft-times hath
Charm'd magic casements, opening on the foam
Of perilous seas, in faery lands forlorn.

Doch gij werdt niet geboren voor den dood,
Onsterflijke! U verdelgt geen ruw geslacht.
De stemme, die te nacht me in banden sloot,
Heeft nar en keizer luistrend saâmgebracht.
Licht vond een zelfde lied weleer den gang
Tot 't droeve hart van Ruth, vol heimwee, daar
Ze stond te schreien midden 't vreemde koren.
Licht heeft een zelfde zang
Aleens een raam omtooverd, open naar
De woeste zeeên in feeënland verloren.

Forlorn! the very word is like a bell
To toll me back from thee to my sole self!
Adieu! the fancy cannot cheat so well
As she is fam'd to do, deceiving elf.
Adieu! adieu! thy plaintive anthem fades
Past the near meadows, over the still stream,
Up the hill-side; and now 'tis buried deep
In the next valley-glades:
Was it a vision, or a waking dream?
Fled is that music:—Do I wake or sleep?

Verloren! 't Woord is eene klok gelijk
Die mij terugroept, eenzaam, tot mezelf.
Vaarwel! Verbeelding heeft een minder rijk
Dan soms de roep gaat, zinbedreigende elf.
Vaarwel, vaarwel! uw klagend liedgeschal
Zweeft over weiden, langs den stille stroom,
Den heuvel op, en daalt weer, diepe, weg,
Begraven in het dal...
Ei, was 't een visie? Was 't een wakk're droom?..
De galm is uit nu... Waak ik, slaap ik, zeg?

Vertaling van René De Clercq, Juli, 1903.

Schenken aan René De Clercqgenootschap

Een VZW die via een legaat of een schenking geld ontvangt van een persoon betaalt daarop geen erf- of schenkbelasting. Zo gaat 100% van uw schenking naar wat u belangrijk vindt. Naargelang uw wensen en uw persoonlijke situatie zal de notaris met u een regeling uitwerken. Alle info via uw notaris.
Natuurlijk kan u nog altijd gewoon een bepaald bedrag overschrijven als steun op rekening BE49 4635 14701171 van René De Clercqgenootschap vzw.
Bedankt vanwege het genootschap om aan ons te denken.

René De Clercqgenootschap in de kijker

Zo'n 68 standhouders vulden op dinsdag 20 oktober 2026 het Staf Versluyscentrum in Bredene voor de Inspiratiebeurs voor groepstoerisme, een initiatief van Westtoer "JOUW PARTNER IN TOERISME". Goed gekozen moment, want veel verenigingen zochten inspiratie om een activiteitenkalender 2027 samen te stellen. De organisatie was heel verzorgd, de belangstelling groot en de sfeer hartelijk.

Aan de stand van het René De Clercqgenootschap was het gezellig druk. Bezoekers werden aangesproken over René De Clercq, het René De Clercqmuseum in Deerlijk - uiteraard ook over de mogelijkheden om vlot in Deerlijk te geraken - en het René De Clercqjaar 2027 n.a.v. de 150ste verjaardag van zijn geboorte op 14 november 1877.

Men kon ook meedoen aan een wedstrijd met als prijzen een Deerlijkbon en een aantal mooie (kunst)boeken. De belangstelling voor Test jezelf en win een mooie prijs was groot. Men diende gewoon de eerste versregel samen te stellen van een gedicht van René De Clercq (5 woorden) dat door Emiel Hullebroeck op muziek werd gezet. Men kreeg drie tips: foto standbeeld op Heuleplaats, bezittelijk voornaamwoord, synoniem van dienstmeisje. De oplossing kon men vinden op de stand en was niet moeilijk te achterhalen door aandachtige toehoorders! De deelnemers kregen daarenboven in de invulbalk op hun wedstrijdformulier de letter E cadeau. De klassieke schiftingsvraag (aantal correcte antwoorden) was ook nu weer allesbepalend.

En dat er volk over de vloer kwam! "Zij kwamen van bij en zij kwa-a-men van ver, à la berline postiljon!"Als wij onze wedstrijdformulieren bekijken, zien wij dat zij uit Aalbeke, Brugge, Eeklo, Ekeren, Gistel, Koekelare, Koksijde, Koolskamp, Kortrijk, Lichtervelde, Lombardsijde, Mechelen aan de Leie, Mechelen, Oostduinkerke, Oostende, Rekkem, Roeselare, Rudder-voorde, Sint-Kruis, Ternat, Torhout, Verrebroek, Veurne, Waregem, Westende en Zwevegem kwamen. Er zullen er zeker ook nog van verder gekomen zijn. In ieder geval: proficiat Westtoer!

Oplossing: TINEKE VAN HEULE ONS MAARTJE Aantal deelnemers die wedstrijdformulier correct invulden: 33

De prijzen worden thuis bezorgd.

+ Foto stand (een rustig moment)————————————

Jan Deweer

Jan Deweer